

AHA-teatern - Kristin Friis

Älvor och Troll

AHA-teaterns föreställning "Älvor och Troll" hade premiär 1987 och spelas fortfarande.

Kristin Friis som driver AHA-teatern sen 1984 berättar själv om föreställningen och sina funderingar om varför den alltid känns lika angelägen att spela.

"Jag har alltid varit fascinerad av sagor och mystik. Min två första föreställningar var dramatiserade folksagor.

"Älvor och Troll" är lite annorlunda. Den bygger på skandinavisk folktro och eftersom jag är norska var det naturligt att berättelsen skulle utspela sig i ett norskt fjällandskap.

Min barndom var full av naturmystik. Inte det att jag är synsk, men jag fantiserade om vättar, troll och huldror som bodde under stenar, inne i berget och bakom granar. Jag tror nutidsmänniskan, både barn och vuxna, längtar till naturen. Mångas omgivning är bilar, asfalt, höga hus och reklamskyltar. Många går sällan ut i den vilda naturen.

Det är en av orsakerna till att det alltid är knäpptyst på mina föreställningar. Jag tar med publiken in i ett landskap de kanske längtar till, med ljud av porlande bäckar och fågelkvitter. Men en ännu viktigare orsak till fascinationen tror jag är ett behov för att höra att det "kanske" existerar något mer än det vi hör och ser.

Carl Gustav Jung skriver om det kollektiva undermedvetna och om arketyper. Sagorna och folktron är rik på arketyper.

- Vad står häxan för?
- Varför spricker trollen när vi lockar fram dem i ljuset?
- Varför får vi inte störa älvornas dansplats?

Många barn har berättat att de har sett älvor. Och vem är vi vuxna att påstå att de bara hittar på?

Eftersom jag känner många vuxna som "ser" saker och alltid har gjort, har barn min fulla respekt även om de "hittar på".

För hur skulle framtiden se ut utan människor som kan visualisera, fantisera och hitta på lösningar på problem antingen det handlar om miljö eller sociala koncept?

Så därför skapade jag "Älvor och Troll" och därför spelar jag den med stor glädje så fort någon vill att jag kommer."

Kristin Friis
AHA-teatern/2016

AHA-teatern - Kristin Friis

Älvor och Troll

- Pedagogiskt arbete i kurser och Skapande Skola/förskola - projekt

Som dockteaterpedagog har jag alltid varit intresserad av att arbeta med hjältesagor. Jag tror arketyperna som sagorna innehåller har mycket att säga till oss på ett undermedvetet plan.

Därför har jag under åren haft otaliga kurser för pedagoger och Skapande Skola-projekt i förskola och skola med just sagor som tema. Eleverna tillverkar först var sin docka. Ibland har de skrivit egna sagor och ibland skapat kulisser. Sen spelar vi. Ibland har det blivit större föreställningar för andra klasser eller föräldrar, men oftast är det helt tillräckligt att spela för resten av klassen.

Det är alltid lika spännande att vara med i den kreativa processen i klassrummet! Så många gånger jag skulle vilja höra barnens tankar för att se varför de väljer att tillverka just den figuren! Jag har ofta tänkt att arbetet med dockteater i klassen har en allmänterapeutisk effekt. Det är ju inget jag kan bevisa, men att det påverkar klassen, viktningen och sammanhållningen det har jag sett. Och ännu mer glädjande är det när jag ser och får bekräftat från läraren att en elev synbarligen växer med uppgiften att låta dockan prata och röra sig.

För det är ju inte eleven som behöver klä ut sig och prata - det är dockan! Många blyga elever vågar prata, många elever som stammar gör inte det när dockan "pratar", många elever som kanske inte är duktiga varken i svenska, matte eller på gympan får en ny status som den som kan tillverka en häftig docka eller spelar med den på ett sätt som överraskar både läraren och kamraterna. Detta har hänt så många gånger under min mer än 40-åriga erfarenhet så det är ingen tillfällighet. För jag har arbetat med barn sen 1973 då jag fick min första tjänst som lågstadielärare.

Därför är det så givande att få komma ut i skolorna med alla resväskor med material. Så privilegierad jag är som får lov att vara inspiratör för kreativiteten!

Kristin Friis
AHA-teatern/2016